

VELDGEWAS

Blaad veur en euver Oos Taal

Juni 2024

Kupershook

Wae gaon umme!

Juni. Zomermaondj. Kaoreblome naeve de kolleblome ofwaal klaproze. Sjwalbere toervele en sjnappe zich mögke. Kirmes. Langsten daag (laes 't gedich Midzomernacht van Godelieve: sjpring, dans sjoeën Trieneke), daonao vekans. Of gaot geer op fekansie?

Maondj van de sjötters ouch: oefene veur 't OLS. Altied zoe gewaes. Höbbbe v'r nieks nuus? Zeker, waat de reklaam ós gegaeve haet: de bao vergaete Vaderdaag. Geer krieg eine gas gedichter euver vader(s). Vaders? Waat zien det, die hel wirkende manskaerels die al voert zien veur de wichter wakker waere. Pole mesjiens? Nae, ein van die pappe woor koelpiet ofwaal mienwirker; det woor böttele.

Oos aller Toos haet ein serie kleingedichter euver sjete en sjötters (de bein wie gepaot inne gróndj). En good old Karel Ruiten sjikde ei gedich gewiejd aan de heilige akkermen van zandj en löss, mit de geheimzinnige titel Zie kinne Um neet misse. Waem of waat Um is, sjteit in de Nuutsbrief, aafdeiling SesiL.

Dao vintj geer wiejer ei verhaol/besjouwing euver Oos Taal in de meziek, mit foto's en (gans nuuj in Veldgewas) ei gezónge gedich. Ger Bertholet levert 't gedich Calimero. Dao kan ich lang euver naodinke. Oere daag maondje. Wo haet hae 't euver? Polletiek? Hae zaet det veer (sjrievers, dichters?) neet sjoew mótte zien det veer nieks veursjtelle, aan de leste mem hange, nae veer zólle engste det veer maoteloës kreftig zien. Det liek mich get euverdreve, mae wen 't euver Oos Taal geit, kan ich mit häöm mitveule.

Veer laote alle gezeiks euver 't Limburgs euver oze gebaoge daets haer kómme. Ich loos vurge waek ein zank-sjter zegke: 'Als je in het theater liedjes zingt van Liesbeth List kun je geen zachte G hebben. Dat leidt af. Mensen moeten niet denken: dat meisje komt uit Limburg.' Ich begriep dit neet good, de zjoernalis hauw door mótte vraoge, ich begriep: La Dingetje wilt sjittere in Utereggg, mae dao heurt gein zaachte G bieje.

Ich bön hiej nag neet euver oetgekald.

Wim Kuipers

Vaders handj

Ich veul de sterke henj van vader
mich hoeag in de loch höffe –
zègkendjes: Aoh, waat is d'r groeat!
en den trök opvange in de sjoeat.

Ich veul de handj van vader
mich strang vashaoje bie hum vuuer
op de stang of mich in de rök duje
op mien eige fietske.

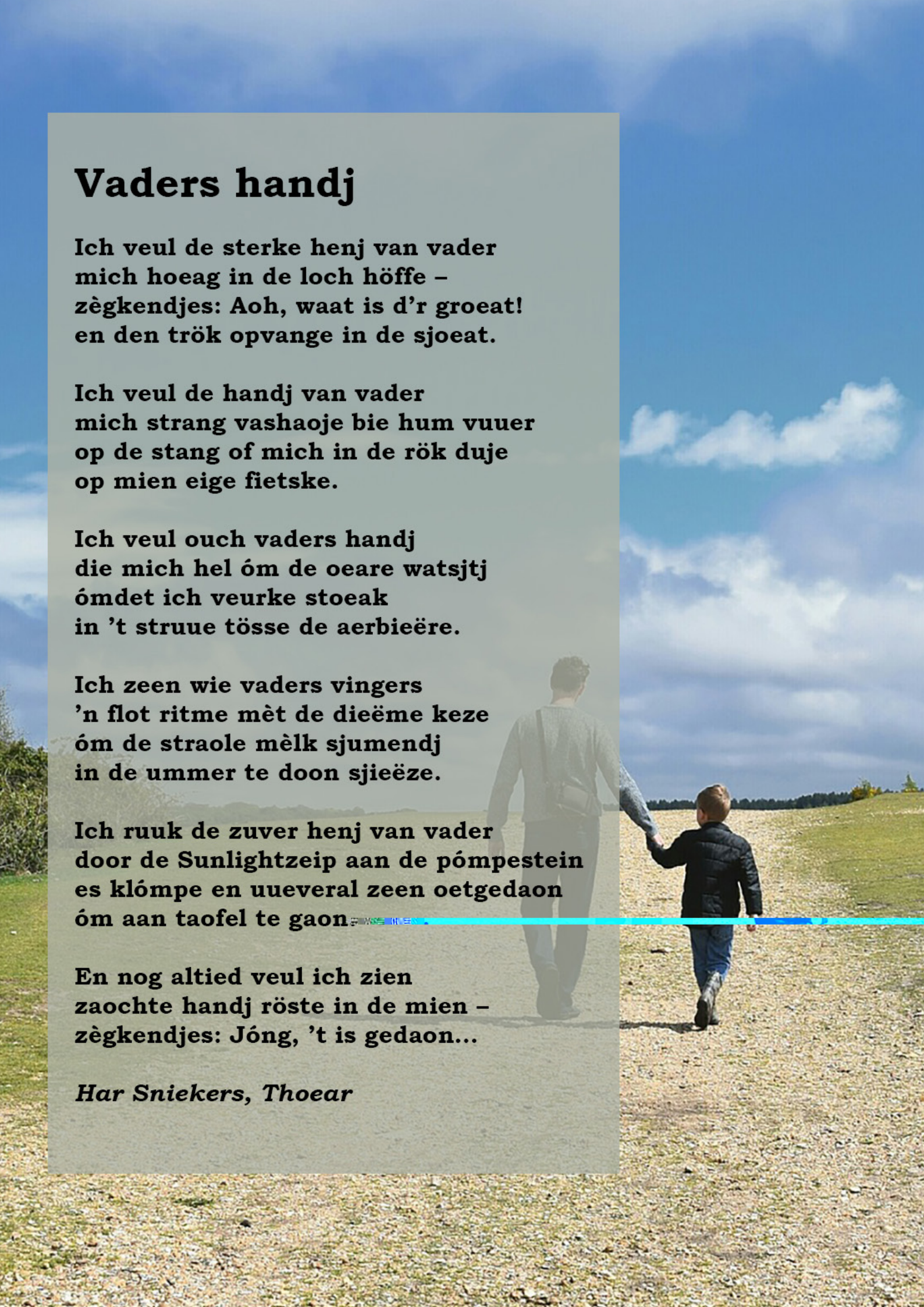
Ich veul ouch vaders handj
die mich hel óm de oeare watsjtj
ómdet ich veurke stoeak
in 't struue tösse de aerbieëre.

Ich zeen wie vaders vingers
'n flot ritme mèt de dieëme keze
óm de straole mèlk sjumendj
in de ummer te doen sjieëze.

Ich ruuk de zuver henj van vader
door de Sunlightzeip aan de pómpestein
es klómpe en uueveral zeen oetgedaon
óm aan taofel te gaon.

En nog altied veul ich zien
zaachte handj röste in de mien –
zègkendjes: Jóng, 't is gedaon...

Har Sniekers, Thoeat

Sjötterre gedichte

zoväöl raeke op ein rie
zoväöl bölkes hoog inne lóch
't oug op sjerp
en 't juuste bölke opgezóch

de bein wie gepaot
inne gróndj
sjpanning ómme móndj
de sjouwers drónger
eine sjöt kin neet sónger

de lóch sjpant laog op laog
van 't sjónste blauw eine baog
baove 't sjöttersgebeure
dit sjtök folklóre zo sjoon
zelfs de zón vreeg vandaag
gein oereloon

broenvertrampeld graasveldj
sjtaof
zón
al van te veure belaoft
sjoemend bier
en henj die tappe
henj die klappe
ieske in ein kingervuuske
zón inne grote bas
sjpas
sjtilte die te sjnieje is
bölke gemis
leid
traone op 't keuninginnekleid

toos, postert

jeer

iech zouw zoeë jeer
wille zinge
uvver leefde
de welt umerme

hank i hank
danse
mit diech sjwerme

wille sjrieve
jesjiechtens
um tse werme

landsjafte
moale
oane jewald

wille drieve
óp wólke
va vrid

iech zouw zoeë jeer
de erm sjpreie
'ne miensj
drage

alle daag
diech
knoevele

iech zouw zoeë jeer
d'r aafsjtand i-oame
diech verware
i mie hats

iech zouw zoeë jeer
d'r daag va hu
d'r mörje
va vrid weëd

joa jeer

graag

ik zou zo graag
willen zingen
over liefde
de wereld omarmen

hand in hand
dansen
met jou dromen

willen schrijven
verhalen
om te warmen

landschappen
schilderen
zonder geweld

willen drijven
op wolken
van vrede

ik zou zo graag
de armen spreiden
een mens
dragen

alle dagen
jou
knuffelen

ik zou zo graag
de afstand in ademen
jou bewaren
in mijn hart

ik zou zo graag
de dag van vandaag
de morgen
van vrede wordt

ja graag

Wim Heijmans, Kirchroa

Midzomernach

sjtil sjtóng de Zón
broên kaevers zeên nemes sjtaon
ich hauw um mich haer
ich sjrieëw en ich kaak
'Ich haoj neêt van de Natuur'
ich ren alle kankter oêt
genne gójje aevel
van euvéral gevlaoge
boetse zeej taenge mich op
hääorige mónsters mit
oppe kop hääor wiej van sjtiere

Linnaeus hei 't vinster aop
't waar de midzomernach
op berbese veut ging hae
nao ónger toe nao den haof
hae zoôg ze vlege en zach
dao zien ze ach ach
ich hei al gedach, die kaevers,
bald wir zal ich diej zeên
hae mónkelde um de lóch
mit 't leêch vur de leêvde

Linnaeus sjluibde zaoch
in zien humme van liêne
nao bed wao Sara Lisa dóch
um ens vruûg op te gaon sjtaon
zoe gedach neêt zoe gedaon

Hae sjreêf later daen daag
mit ein kruûnkespen
krômpputig zoe eige aan um
Scarabaeus solstitialis L.

de kaever dae vluug
as te Zón sjtil sjteit
det waar in 't jaor
zevetien hóngerd ach en vieftig
hae vulde zich gezaengend

Ich sjtaon sjtil
dörf mich neêt te bewaenge
zeej zien noow aan mich gewind
euvéral rónkum mich haer
kaevers hel wie keie oêt Kessel
drök aan 't pare
daonao vraete ze zich zellef vol
en de res knats kaal

Wiezoeë Zónnewende
wiel 't Zónnesjtilsjtand is ►

Ach wat, do druimster, gank drek gaeje,
sjoester de sjtruûk beej, sjpaaj sjoefel
zing euver kiendjes mit ein blomekrenske in 't haor
en gangk denn nao mit volle wóch
nao 't fiês van Sint Jan!

Sjpring, dans, sjoeën Trieneke, mit Tinus
van Töllemes, vur ein döbbeltje in zaal Wille Mina.
Drink Gazeus van de Sjpróng, sjlaon zat waere euver.
Lach de lach dae van binnenoët sjprink.
Aom in zaachte sjemer uch oët
örges tösse krekels of kwegke
in de dóf van zjweit, graas en margerite.
En sjmiech tich later te laat, Trieneke,
op sjtrumpevutjes in dien sjlaopend bed.

Linnaeus dink dae midzomernach
wir aan zien reis nao Lapland.
Huurt de kleng van zingende Sami
die fascinerende minse, hae wilt dao wir zien.
Hae zuût vur zich de toendrablumpkes
mit ach witte blaedjes, kroêpend dór 't gesjtein.
Zeej woorte dao dór um geheite nao de Dryaden
de lieflijke nympe en nao de ach blaedjes.
Dryas octopetala. Doe dóch hae aan Sara Lisa
in de witte nachpón mit organdi blaedjes.

De wäörd zien gesjreve, den daag is begós,
ich traej in mien wildernis en sjpiens nao ónger
wao ich tweeë fiêmeligge blumpkes óntdek,
heej noeëts ierder gezeên, klökskes leêch raos,
twiëlingblumpkes. Linnaea borealis.
Linnaeusklokje. Tusend tack aan Linnaeus.

Godelieve van Gemen, Baolder

Godelieve heet
d'n teks vaan dit
gediech ouch ingesproke
veur Veldgewas. Kiek
daoveur in de
Nuutsbreëf

Herinneringe aan pesjtoor Meertens

Hae maakde kleurige bordteikeninge,
mit sjtumpkes kriet,
mit pien in 't hart vaegde ich ze oet,
wol ze neit kwiet.

Hae haw veugelkes en eine knien in hoes,
die hae vol leifde verzörgde,
ze vuilde zich thoes
bie de Sint Franciscus oet Vrangendael.

Waar lino-sjniejer mit eine boodsjap,
haop veur alle luuj,
hae druimde ummer opnuuj van ein baeter welt,
de Marc Chagall oet Vrangendael.

Haw dèks eine glumlach op 't gezich,
aanleiding veur ein sjoon gedich,
zo äöpent me harte,
de Mona Lisa oet Vrangendael.

Hae maakde van alles oet roew hout,
eine kaersesjtäönder, ein kruuts,
hae zörgde veur leich, veur get nuuts,
de Jan van Steffeswert oet Vrangendael.

Soms noum hae ein prèntebouk
mit nao de kirk,
vertèlde verhaole, ich zoug, 't wirk,
de Eric Carle oet Vrangendael.

Hae gouf zjwervesj weier haop,
get geldj of get aete,
nae, hae is nog ummer neit vergaete,
de Sint Maerte oet Vrangendael.

Hae maakde wanjeling door de natuur,
't graas, de buim, de veugel
deige häöm goud, gouve moud,
de Guido Gezelle oet Vrangendael.

Zien liefsjpreuk vermelj ich ouch op 't ènj,
ómdat ich die bezunjjer vènj:
Óm luuj geit 't,
dat die tot hun rech kómme.

Phil Schaeken, Zitterd

Potheuj ruke

Kallebeskes, kattenate sjölk, klómpe die doe nag klump hote. Ich zeen ze op broen gekrólde feutekes in ein greun doos. Op d'n deksel sjtaon get palme, en ein vrouw mit kleier die vloke mit waat in de doos verteld waert.

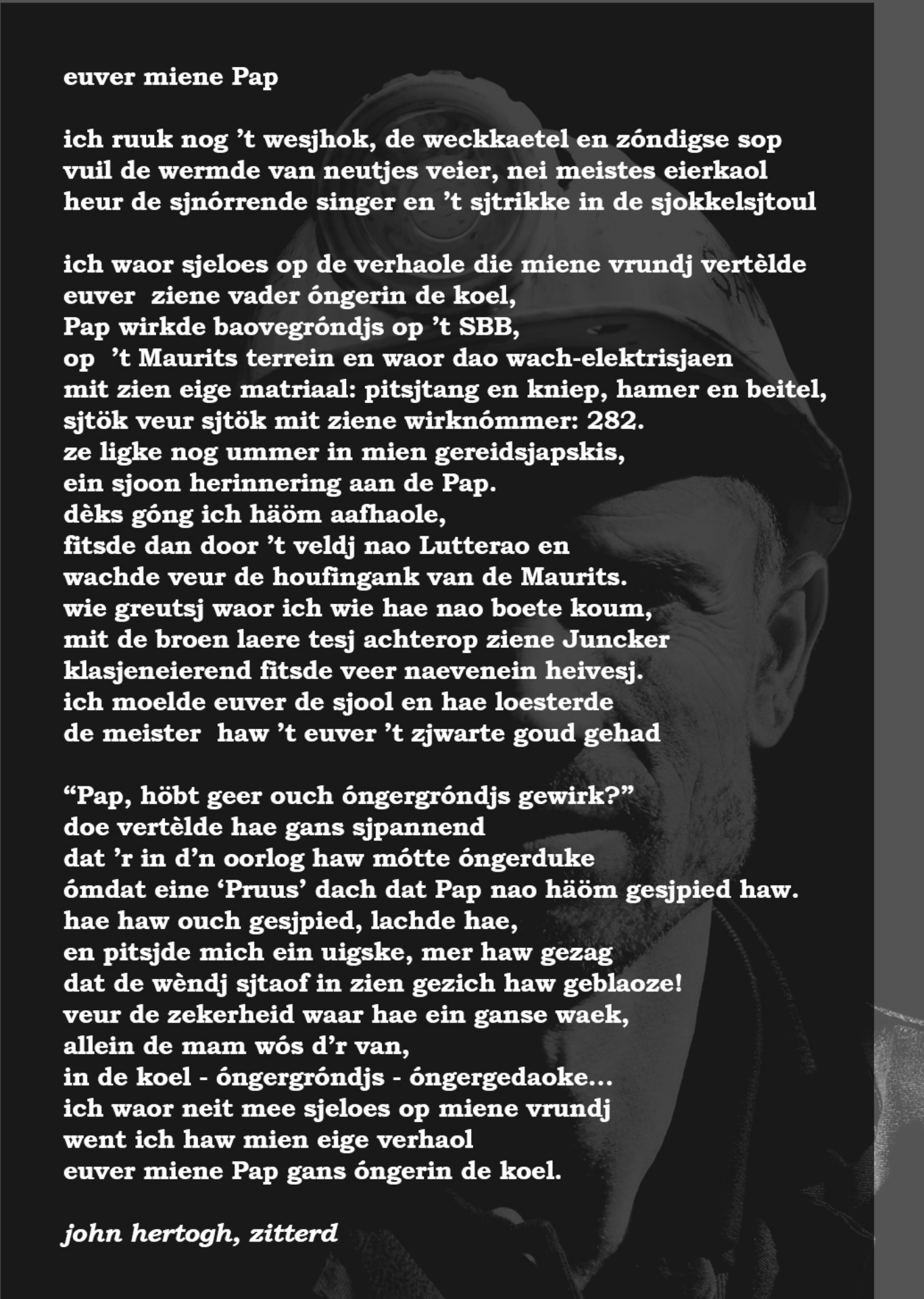
Ich ruuk wierouk. Ich ruuk verhaole nao de homes. Zie dao haet zich aaf laote trekke bieje de kirk. 't Is zónjig aan de kleier te zeen. Gein sjölk. Potheuj, vuske óm d'n hals. Doe – wiene – waem. In gefloers pepeer zól ich bieje dich wille ligke, mien handje in dien heeskes, werm same aone wäörd. Mae doe zóls d'r waal neet mie zien, of waem wit 106 örges op 't Belsj.

En dae dao, det mótt Deur zien, Deur van Hannenatecap. Deur, wie lang al dood? Krek einen aafgetrochde knien wie det Bet dem kreeg, heur ich moder nag zegke. Klamp veer póndje. Woor hae doe al get sjprok? Nag gein veertig wie de K häöm bieje de sjabbe kreeg.

Dit hiej is Hampel, zoe hote ze häöm, dae blötsje. Hae höfde zien bein krek hoog genóg det d'r neet sjloefde. Zoe trooj hae sónjigs nao de sjötterrie. Sjete deej d'r neet, 't woor det pekske, mit-loupe veur get veur te sjtelle.

Daoveur waere allewel doezjende selfies versjik, wichter al in de breujkas gezat veur sjtrakkes. Sjtrakkes – vreuger. Luuj grave verhaole op, sjtein, knäök, mae wie rook 't vreuger? Wulm van de Grieze (det mótt dae dao zien), dae haet zich douf geraoke.

Wim Kuipers, Neel/Mestreech

euver miene Pap

ich ruuk nog 't wesjhok, de weckkaetel en zóndigse sop
vuil de wermde van neutjes veier, nei meistes eierkaol
heur de sjnórrende singer en 't sjtrikke in de sjokkelsjtoul

ich waar sjeloes op de verhaole die miene vrundj vertèlde
euver ziene vader óngerin de koel,
Pap wirkde baovegróndjs op 't SBB,
op 't Maurits terrein en waar dao wach-elektrisjaen
mit zien eige matriaal: pitsjtang en kniep, hamer en beitel,
sjtök veur sjtök mit ziene wirknómmer: 282.

ze ligke nog ummer in mien gereidsjapskis,
ein sjoon herinnering aan de Pap.

dèks góng ich häöm aafhaole,
fitsde dan door 't veldj nao Lutterao en
wachde veur de houfingank van de Maurits.
wie greutsj waar ich wie hae nao boete koum,
mit de broen laere tesj achterop ziene Juncker
klasjeneierend fitsde veer naevenein heivesj.
ich moelde euver de sjool en hae loesterde
de meister haw 't euver 't zijwarte goud gehad

“Pap, höbt geer ouch óngergróndjs gewirk?”
doe vertèlde hae gans sjpannend
dat 'r in d'n oorlog haw mótte óngerduke
ómdat eine 'Pruus' dach dat Pap nao häöm gesjpied haw.
hae haw ouch gesjpied, lachde hae,
en pitsjde mich ein uigske, mer haw gezag
dat de wèndj sjtaof in zien gezich haw geblaoze!
veur de zekerheid waar hae ein ganse waek,
allein de mam wós d'r van,
in de koel - óngergróndjs - óngergedaoke...
ich waar neit mee sjeloes op miene vrundj
went ich haw mien eige verhaol
euver miene Pap gans óngerin de koel.

john hertogh, zitterd

Herinnering aan oos pap

Inne lintje
zeen ich uch,
verlângendj
nao de ieërste zonnestraol
op eur doorlaefdj gezicht
det inne wermdje
goudgekleurdj oplichtj
kin umhoeëg,
wiesvinger inne locht
loêsterendj
nao 'n mös di-j zingtj

*Francien Clijsters,
Wieërt*

Immortèl op hood

gek Nètteke, roeje Pierre
ze zouwe ziech höbbe gesjaggerneerd
in eige stad neet mie thoes zien
't Mestreechs, zjus wie 't Nederlands
späölt de twiede viool
kastelein en obers zitte op Ingelse lès

vreuger verfde 'ne student z'ne fiets
in alle kleure
noe rije hoonderde studentefietse roond
in dezelfde kleur, mèt blauw boeteben
boe is de flowerpower gebleve?
soms zuuste iemes in 'n gestriepde brook
e verkrunkeld humme
mèt 'n geel immortèl op z'nen hood
of in e wit kestuum 'ne kaffee binnekoume
dee stadsprofeet sprik Mestreechs
geine student dee häöm of häör begrip
wie mooste in Mestreech oonsterfelek weure?

de aw stamgaste vaan de kaffees
zouwe de ganse santepetik affròntere
oongeneerd sodemietere
alweer 'n taofel mèt Gereserveerd!
studente mèt 'n tösse-oor
klasjenere same in 't Ingels
höbbe belaankriek lunch-kontak

situatie op 'nen doordeweeksen daag
de straote en pleine stoon vol fietse
't is drök in de kaffees en restaurants
studente goon bijein op bezeuk
drinke e glaas beer
gezèllegheid kint bij hun geinen tied
ze bringe leve in de stad
veer zètte de wèkker op haaf zeve
daan goon bij us
de slaopkamervinsters touw
de rouleaus ratele umlieg

Wim Kallen, Mestreech/Zitterd

D'r Jünnie

D'r zoeëmer barsj oet zien näöd
D'r jünnie kump mit sjtuuët en sjäöt
Örbele zoeë diek wie pölle-eijer;
blumkes en kuj sjtónt same i de weijer

Al grujt wie verrök
De natuur hat 't maer drök
Kieësj zoeë riep en rón
versjwiende i minnige món
Entans went de sjprieëwe ze neet opvraete
want da kinne de lüj 't vergaete

Kolblómme versere de graver
D'r ruuek va aafgedao graas hingk zjwaor
't Blow va d'r hieëmel sjpegelt zich i kaoreblómme
De zón sjteit hoeëg en de lóch is klaor
Sjwalbere toervele en sjnappe zich mögke
Hómmele zunt kóntent aan 't brómme

Gezapig liegke de kuj te nirgele,
howwe de vlege voet mit de oeëre
Küssje drieëne zich i d'r pratsj;
hinne dabbe i de voeëre

Op 't hêts va d'r daag wuuerter ge-ungerd
Dere zeuke d'r sjieëm op
Da huuert me gei paerd joechele
't Laeve liegk da aeve sjtop

I d'r gaard mit e koud glaas beer
Nieëmes va, wiezoeë of wienieë
meh bloos genetend va d'r tied van 't jaor...
Kus 't maer toezjoer jünnie zieë

Antoon Brouns, Klumme

CALIMERO

**Diene deepste angs is neet daste onvolmaakt bis.
Diene deepste angs is daste maoteloës kreftig bis.**

't Is os leech, neet ozze sjiëm, dae os 't meis beingstigt.

Doe vreugs dichzelf:

**“Wae bin ik om briljant, prechtig, talentvol en fantastisch te ziën?”
Mer wae biste om dat neet te ziën? Doe bis ouch e kind van de waereld.**

**Mit dichzelf klein te houte bewieste die welt geine deens.
D'r is nieks verlichs aan dichzelf klein te make, opdat anger luj
zich in diene naoberheid neet onziëker zulle veule.**

**Viër zint allemaol bedoeld te sjtraole wie de kingere.
De bis geboren om 't talent, d'r glorie, dae in dich is,
nao boete te bringe.**

Dae is neet allein mer in sommige van os, dae is in ederein!

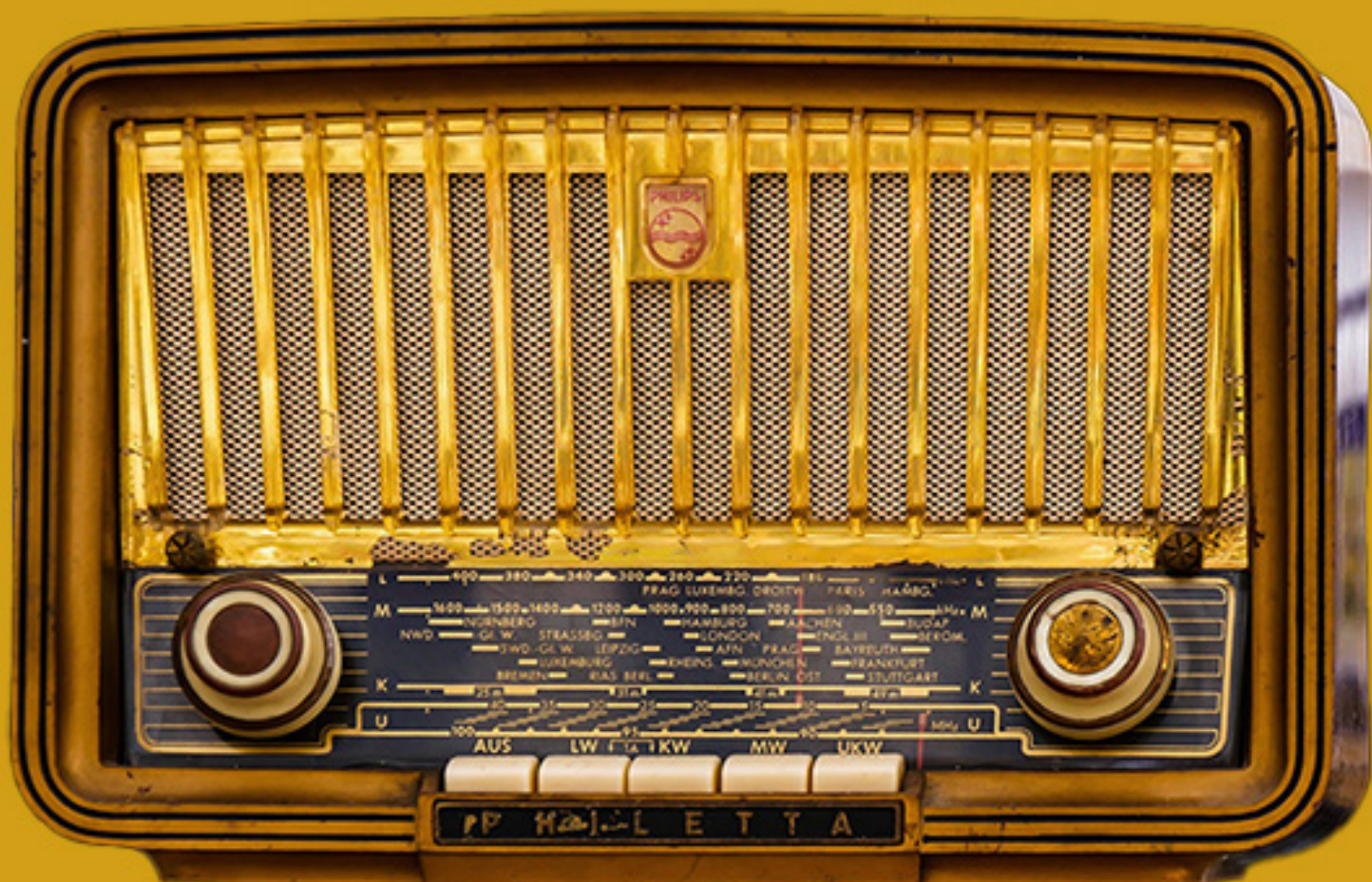
**En este dien eige leech geis laote sjtraole, geufste onbewus
angere luj toewsjtummming 't zelfde te doen.**

**Este van diene angs bevried bis
bevriedt dien aanwezigheid vanzelf angere.**

***Ger Bertholet, Klumme
(Nao 'nen teks vaan Nelson Mandela)***

Jister hoeët iech per ónjeluk 't lidje
Dat d'r pap ummer hat jezónge
En iech verzoeët 't mit tse zinge
Wie iech 't in erinneroeng hauw.
De melodie sjtimmet haof,
De wöad ubberhaups nit,
Doa waar durch de tsiet en d'r pap
Sjwoar aa jesjoesterd woeëde.
Zoejaar de sjtim waar van bas
In tenor umjesjlage.

Paul Weelen, Kirchroa

Zie kinne Um neet misse

**Sjöttershelde, Breydelzone, Bössesjötte
heilige akkermen van zandj en löss
mit Driek, Kebanes, Willemien
Pieërijous, de Saus en Jeuris mit Kernei**

**Bónne, beer, blauw vlag mit sterre
sallewere veur weelderig sappig veldgewas
zinge veur de tiran, en appele van oranje
kos waal aom, mer zit ós in 't blood**

**Inne buks hange, polferkeugel sjete
veur keuning, vrieheid en veur rech
Heilig Kruuts aan Maas en kantj
oos OLS mit kaerels, vrouluuj, baze**

Karel Ruiten, Mofert/Herte

Ieder gepubliceerd in Veldgewas juli 2012

A collection of old, rusty tools is leaning against a red wooden door. From left to right, there is a broom with dark bristles, a pitchfork with a green handle, a shovel with a wooden handle and a rusty metal head, and a wheelbarrow with a dark metal body and a single black tire. The tools show signs of age and use. The door is made of vertical wooden planks and has a metal latch.

Graof gebrandjsjilderd
door sjoefel en zón
aore wie lood
en aan de voot
van jedere vinger
eine klómp
zjweel
zoe zien de henj van pap

Wim Kuipers, Neel/ Mestreech,

Die vösjers toch

**Haos neit te geluive, die allenej vange
Erm te kort, wieze wie groot die zeen
Hae haw beet, waar eine grote kanjer
Kop tot sjtart, waal twee maeter teen**

**Eine keer zo'n kavaak van 'n vösj vink
Zeen zeldzaam, veur mich waar 't pries
Mit sjoonmake vónj ich 'n gouwe rink
Dao ein foto van gemaak, die ingelies**

**Is 't waar wat hae zaet, gein vösjerslatien?
De dobber ging ónger höb oere gesjtange
Vösje mós te muig make, leig ich niks bie
Zuus wat ich kèn, zo eine knaap te vange**

**Wat mót ich hie van dènke, groot nuuts?
Ze make dich get wies, mós te toch weite
Verhaole vertèlle, zeen d'r van euvertuug
Mit hun vösjerslatien, kèn d'r van geneite**

Jan Nieling, Zitterd

Waat ein Maas!

Jaor en daag geit vääöl water door de Maas
uig zomesj sjus wie oet e deuëske
aewel heuj dich es wëntjesj de wëndj oet Elen kump
ze wildj wie haas door 'n däörehèk geit

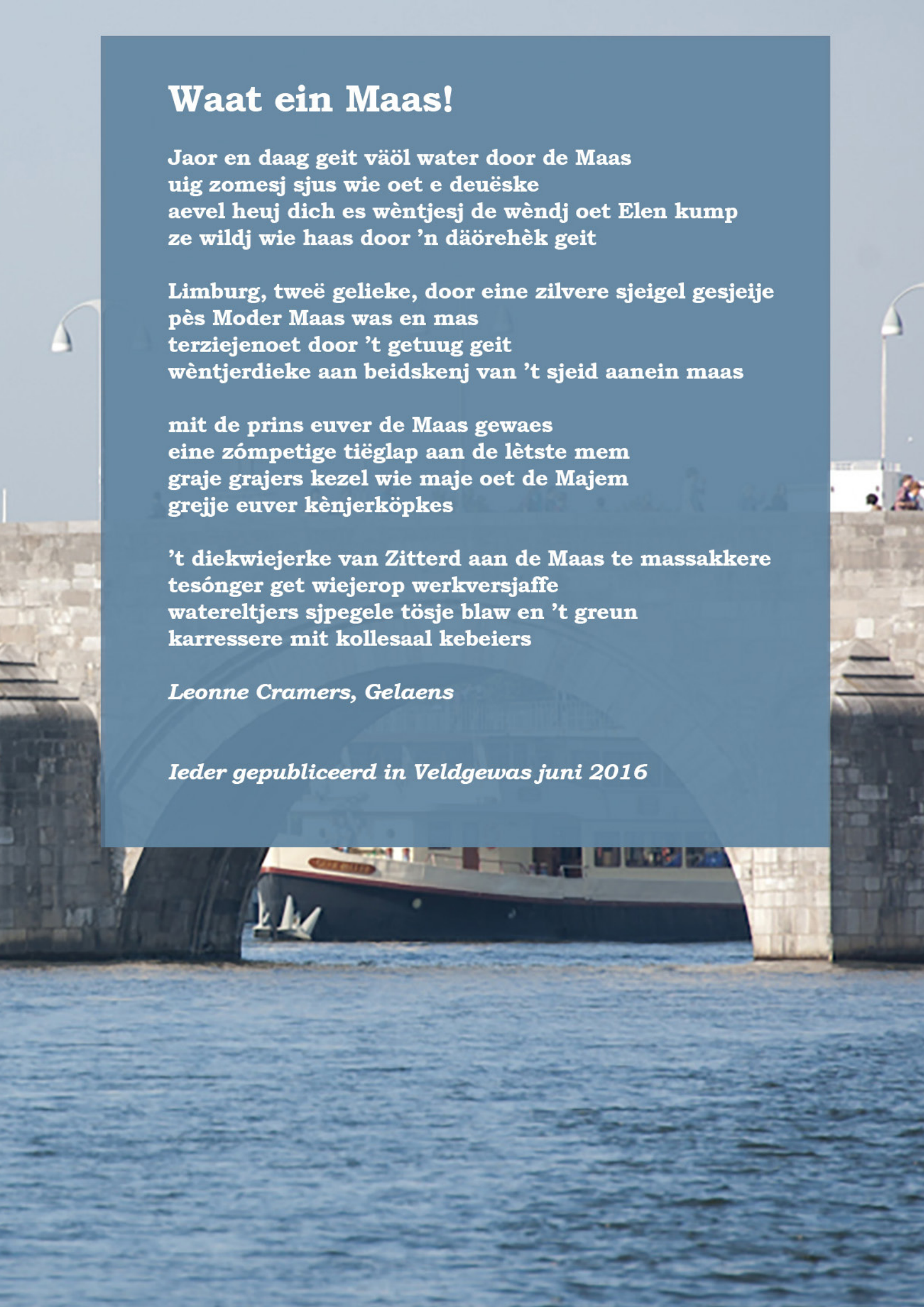
Limburg, tweë gelieke, door eine zilvere sjeigel gesjeije
pès Moder Maas was en mas
terziejenoet door 't getuug geit
wëntjerdieke aan beidskenj van 't sjeid aanein maas

mit de prins euver de Maas gewaes
eine zómpetige tiëglap aan de lètste mem
graje grajers kezel wie maje oet de Majem
grejje euver kènjerköpkes

't diekwiejerke van Zitterd aan de Maas te massakkere
tesónger get wiejerop werkversjaffe
watereltjers sjpegele tösje blaw en 't greun
karressere mit kollesaal kebeiers

Leonne Cramers, Gelaens

Ieder gepubliceerd in Veldgewas juni 2016

“Nie wieder Krieg”

**woort hoog aangesjreve
't Sjpeel is weier begonne
en wurt weier oorlog bedreve
mit rakette en bomme**

**Alles mit de grondj geliek gemaak
en in brandj gesjtaoke
De geweune man 't meiste geraak,
hawwe ze 't toch bie de vrei gelaote**

**Soldaote hun deierbaar laeve gegaeve
en ganse volker van honger omgekomme
Wie-s te ouch dreejts of keerts,
de minsj haet weier ens niks geleerd**

François Cremers, Zitterd

COLOFON

Veldgewas is e blaad
veur en euver Oos Taal,
de Limburgse taol. Veer
publicere gediechte en
verhaole in 't Limburgs
vaan sjrijvers oet de
ganse provincie en dao-
boete.

Redactie:
Wim Kuipers
Har Sniekers
Wim Kallen
Bèr Brounts

Vaste sjrijvers:
Phil Schaeken
John Hertogh
Godelieve van Gemen
Wim Heijmans
Toos Schoenmakers

Correspondentieadres:
veldgewas@veldeke.net

Fotografie:
Marina Nefkens

Oos Taal

**Grameers sjat in kattenate sjölk geraap
tösse eier eikels neut en paere veur de verke
taal die wuult en poejak, al waat zjwaak is
óngergrundjs de wintjer door de lintje,
en versjteinde sjtaej nao boete bringk;
taal die zingk en zaet waat waor is,
nag neet klaor is veur Öpke Döpke
Kroekesjtöpke, taal die bäök en puunt
die sjpas en loestigs mit alaafs en buut
die op 't Belsj zich nao d'n Um sjuut,
die törf en kezel koempels kaole goof
veur verhaole biej de sjtoof, die blog en twittert
mit de sjitter van det lank Moderlintj
Niers Zjwaam Jeker Keutelbaek naeve Vesder
Lesder aan waerse zöster Mozel binjt.**

Wim Kuipers, Neel

